

'Amis 阿美語|作品評論

李文成

花蓮縣四維高中原住民專班 教師

評 7 U babahi nu tumay 熊妻

“U babahi nu tumay” a kungku i, u nisuritan ni Abi (羅阿美), marayrayay i kalu-niyaniyaru'an nu i Amisay a Pangcah. U mipatinakuay tu cacay a kapah, mala tamdaway nu tumay, u nikalahulul nira atu cacay a limucedan.

Ci Amuy hantu u misuritay, dihemayay ku balucu', maniketay ku nisimsiman, matanengay a misurit, nau:nhan nira a patinaku ku nikasasuwal, nikalahulul nira tatusaay, uruma' kunikakapah nu patinaku, maala' ku babucu' nu miasipay.

Uruma satu, u bana' nira tu Lo-ma Pin-in, awaay ku patelacay, bangcal aca kunipati-naku a suwal. Awaaytu a matengil anini ku matiraay a suwal nu matuasay, awini aca ku sakahemekan nu miasipay a tamdaw.

Matatudung ku nipatinaku nira tina kungkuwan, u nikasasuwal nira tatusaay, u maka-balucuay, u sulinaay a masasu'ulah kuhni. “Ira ku cacay a remiad, mikeridtu ci Tapu tu cacayay a dipas nu icep. Manguduen ci Alan, cememeksa ku tangal. Anu sipakayni i lisiin, anu pabeli tu icep, tatudung u sibalucuaytu. Ala hantu ni Alan kira icep, kitinen ni Alan ku kamay ni Tapu a taluma' papimelaw i cina'an.” Sulinay, u matiniyay a demak, hamanan ku adihay nu suwal, anu mabana'tu ku balucu' nuhni, madengaytu.

Aku hantu tu maku a mitapal, ira ku caayay kadengay. Yu kabana'an ni Alan tunika u tumay ci Tapu, matalaw, milaliw a taluma' cira, suwalan nira ci ina, simed hantu nu ina sa ku kungku. Awaay ku cacay a suwal tu nika biyaraw, nika rawraw, nika sakuwikuwis nu balucu' ni Alan. Matiya u nacaayay kasasubana', kasasu'ulah kuhni. Lumelaen kaku tu wini.

「熊妻」這篇故事是Abi (羅阿美) 寫的作品，流傳在北部阿美族各部落之間的民間傳說故事，內容描寫由熊變成人的青年男子和一位少女的一段愛情故事。

作者Amuy以她豐富的感情、細膩的心思和流暢的文筆，平鋪直述地描述二人的戀情，無論對話、玩樂或描寫周遭的景緻，皆娓娓道來，引人入勝。

此外，她的拼音能力也很好，整篇文章少有拼字錯誤，且用詞典雅。目前已很少聽到那種古老的詞彙，這會是使讀者激賞，回味無窮的地方。

整個故事的過程大致合理，年輕男女的對話，誠懇中表現出對彼此的愛慕。如「有一天，Tapu帶一串檳榔送給Alan，Alan低頭不語，默默地接下，再牽手帶Tapu回去見母親」的一幕，含蓄中彼此心照不宣，點到為止，夠美了。

我個人覺得有點稍嫌不足之處，在於Alan發覺丈夫原來是黑熊變的時候，驚恐之餘跑回家去告知媽媽，媽媽把她藏起來。此處未能描寫Alan心裡驚嚇、矛盾和掙扎的過程，好像他們原本就互不相識，毫無感情的樣子，這是我覺得可惜的地方。

評 10 O kimad ni Malataw 瑪拉道二三事

“O kimad ni Malataw” hananay a kungku, u misuritan ni Angah Mayaw(周阿生). Na i Fata'an a niyaru' ku aru' nuhni, nika mala “Tu-Se Yen-cu-min” tu anini. Nacaay picudad i tarakaway a cacudadan cira, nika kilemel ku balucu' nira tu sakay tini i serangawan atu suwal nu Pangcah.

Matenes cira a parakat tu ci-tu-siya, namaka Hay-ya' ku sa'yaway, dudusa u To-la-ku, dudusa aca u To-Ce hananay nu Hulam. Masawadtu cira anini, tayra cira i kiyokay aminanam tu Lo-ma Ping-in hananay, caayhenay katadatesek kuni nanaman, alawsa malingatutu a mitaneng a misurit. Sakahemekansa ku balucu' nira.

“O kimad ni Malataw” a kungku i, u sulinayay a pakabana' i titaan tu demak ni Malataw. Ci Malataw a kawas i, u satatangangay, u sakalimelaan a kawas nu Pangcah. U misangaay cira tu kakarayan atu hekal, lutuk atu liyal, ita u tamdaw, a'adupan atu lalengawan, tainaan atu sase-lalan, atu maamaan a demak.

U nisuritan ni Angah i, yu siadadaay nu luma', u pasebanaay i titaan, a maanen a miang^ang ku sikawasay a mikerid a misalisin? maanen a mitulun ku kawas tu sadiput atu sakarihaday nu tamdaw nu luma'? pakabana' aca i itaan, awmaan ku sapatala tu sapakaen tu kawas? maan ku paysin nu mita i matini, u sananay ku balucu' nira.

「瑪拉道二三事」這篇故事的作者是Angah Mayaw (周阿生)，他原住馬太鞍部落，現在已變成了「都市原住民」。他雖然沒受高等教育，但他對阿美族的文化與語言的關心，極為堅強。

他長久從事開車的工作，最先開過計程車、接著是卡車，再接著開拖車。退休後，他到教會學習所謂的羅馬拼音，雖然學得還不專精，竟然已開始嘗試寫作，其精神實在令人敬佩。

這篇「瑪拉道二三事」的故事，讓我們瞭解了瑪拉道的一些事蹟。他是我們阿美族最偉大、最重要的神，他是創造天地、山海、人類、動植物、母系社會及年齡階級等等事物的神。

作者描述的就是當有族人生病時，族人如何邀請sikawasay來主持儀式，如何拜請Malataw保佑病人和家族成員的健康與平安。另外，也讓我們瞭解供奉祭品時要準備甚麼，要注意什麼禁忌等等事情。